

**პირველი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალის გაუმჯობესების
პროექტის
განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო-დოკუმენტის დანართი**

წინასიტყვაობა: წინამდებარე დოკუმენტი არის დანართი პირველი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალისთვის შემუშავებულ განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო-დოკუმენტზე, რომელიც გამოქვეყნდა 2006 წლის 28 სექტემბერს. 2009 წელს საქართველოს მთავრობამ ითხოვა დამატებითი დაფინანსება 28 მილიონი აშშ. დოლარის თდენობით, ძირითადად აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალზე გორის დასავლეთით მდებარე რიკოთის გვირაბის, ისევე როგორც გვირაბის შემოვლითი გზის რეაბილიტაციის დასაფინანსებლად. დამატებითი დაფინანსება მოიცავს ორ კომპონენტს: რიკოთის გვირაბისა და მასთან დაკავშირებული 4.2 კმ. სიგრძის შემოვლითი გზის რეაბილიტაციას და საგზაო სექტორის ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაზრდას. წინამდებარე დანართი ეხება მხოლოდ პირველ კომპონენტს. პირველი კომპონენტი ითვალისწინებს რიკოთის გვირაბის რეაბილიტაციას, მათ შორის: (i) მისი სტრუქტურული მთლიანობის აღდგენა; (ii) სავენტილაციო სისტემის გაუმჯობესება; (iii) განათების სისტემის გაუმჯობესება; (iv) სათანადო მოძრაობის უსაფრთხოების საშუალებების უზრუნველყოფა და (v) რიკოთის გვირაბის შემოვლითი გზის რეაბილიტაცია. გვირაბის სიგრძეა 1.7 კმ, ხოლო შემოვლითი გზის სიგრძეა დაახლოებით 4.2 კმ. როგორც გვირაბი, ისე შემოვლითი გზა ორზოლიანია და მათი არსებული საგალი ნაწილის სიგანეა 115 მ. და 7 მ. შესაბამისად.

შესაძლო ზეგავლენა: მიწების შესყიდვამ შესაძლოა სხვადასხვაგარად მოახდინოს გავლენა სამუშაოებლო სამუშაოების ორ კომპონენტზე.

- რიკოთის გვირაბი:** შეფასების დროს გვირაბის პროექტი არ იყო დასრულებული. თუმცა წინასწარ პროექტსა და გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშში აღნიშნულია, რომ მიწების შესყიდვა საჭირო არ არის. მიწასთან დაკავშირებული ერთადერთი მოთხოვნა ეხება დროებით სახელოსნოებს, დანადგარებისა და მასალების საწყობს. სავარაუდოდ, ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილება მოხდება გვირაბის არსებული მისასვლელი ტერიტორიის ფარგლებში.
- შემოვლითი გზა:** საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა აღნიშნა, რომ შემოვლითი გზა გადის ტყიან ზონაზე და ეს მიწა სახელმწიფოს საკუთრებაა. შემოვლით გზაზე საცხოვრებელი ან რაიმე სახის სხვა შენობა-ნაგებობები განლაგებული არ არის, არც სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობას არ ეწევიან. თუმცა, გზის დასაწყისში ორი რესტორანია, ერთი მათგანი დროებითი ნაგებობაა, რომელიც ჯერ არ ფუნქციონირებს და შესაძლოა განვითარდეს გვირაბის რეაბილიტაციის პერიოდში, ხოლო მეორე უფრო მუდმივი ნაგებობაა. რეაბილიტაციის საბოლოო პროექტი ითვალისწინებს მრუდების გაგანიერებასა და შენელების სამანქანო ზოლების უზრუნველყოფას. როგორც ჩანს, ეს ღონისძიებები არსებული განთვისების ზოლის ფარგლებშია მოქცეული და ამდენად კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების შესყიდვა მოსალოდნელი არ არის.

მიუხედავად იმისა, რომ არსებული პროექტები არ საჭიროებს კერძო მიწების შესყიდვას და OP 4.12-ის ამოქმედებას, მიზანშეწონილია აღნიშნული საოპერაციო პოლიტიკის გამოყენება მოხდეს იმ შემთხვევაში თუ (i) რიკოთის გვირაბის

რეაბილიტაციის დროს საჭირო იქნება დამატებითი მიწა დროებითი მოწყობილობების განსათავსებლად ან (ii) თუ საჭირო გახდება შემოვლითი გზის შემდგომი გაგანიერება მოძრაობის უფრო მაღალი ინტენსივობის და მოძრაობის ორგანიზაციის განსხვავებული გეგმის დასაკმაყოფილებლად.

ზეგავლენის შემთხვევაში საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ გასათვალისწინებელი პროცედურები და წესები: იმ შემთხვევაში თუ დამატებითი დაფინანსების ფარგლებში საჭირო გახდა კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების შესყიდვა, გამოყენებული იქნება ყველა წესი და პროცედურა, რომელიც წარმოდგენილია ძირითადი პროექტისთვის (პირველი აღმოსავლეთ-დასავლეთის ავტომაგისტრალი) მომზადებულ განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო-დოკუმენტში, რაზეც თანდართულია წინამდებარე შენიშვნა.